

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po podbi:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . . . K 25—	celo leto naprej . . . . . K 30—
pol leta . . . . . 13—	za Ameriko in vse druge države . . . . . K 35—
četrt leta 6-50	
na mesec 2-80	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali snamka. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Našja vnanj dan svojo izvanredno modalo in pravnost.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Poznamo št. 10 vinarjev. Na plamena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravništvu prejeman:
celo leto naprej . . . . . K 24—	celo leto naprej . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—
četrt leta . . . . . 6—	četrt leta 5-50
na mesec . . . . . 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v priložju levo), telefon št. 34.

Odbiti ruski napadi.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. julija. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

V Bukovini in v prostoru severno sedla Prislop je potekel večrajšnji dan brez omembe vrednih dogodkov.

Pri Zabu in Tatarovu so potisnili Rusi naše ekspanzirane predstraže nazaj. Napadi na našo glavno pozicijo so se ponesrečili z velikimi izgubami za sovražnika.

Tudi severno Radzivilova in jugozapadno Lucka smo odbili dva sovražna sunka.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO

Berolin, 18. julija. (Kor. urad.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Armadna skupina gfm. v Hindenburgu.

Rusi so južno in jugovzhodno Rige nadaljevali svoje močne napade, ki so se pred našimi pozicijami krvavo razbili ali pa so bili celo, če so dospeli do naših jarkov, s protisunkom vrženi nazaj.

Armadna skupina gfm. princa Leopolda Bavarškega.

Nobenih posebnih dogodkov.

Armadna skupina gener. von Linsingena.

Položaj je v splošnem neizpremenjen. Ruski napadi so zapadno in jugozapadno Lucka gladko odbiti.

Armada generala grofa Bothmerja.

Izvemši male boje v ozemlju pred pozicijami nobenih dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Vojaški strokovnjaki pišejo:

Položaj na severovzhodu se v ponedeljek ni izpremenil. V prostoru med Kolomejo in našimi pozicijami v zapadni Bukovini se je sovražni pritisk v smeri Zabu postril; rusko vodstvo kaže s tem, da hoče nadaljevati svojo ofenzivo proti Nadvornu. Na gališki fronti so izredno težke ruske izgube pri Buczaczu provzročile v operacijah majhno pavzo. Pač pa je razvijal sovražnik nasproti Brodom, pri Radzivilovu zvišano delavnost, ki kaže, da je tu pričakovati večjih napadov. Spoznati je zvezo teh akcij s položajem, ki ga je ustvaril naš umik ob dolnji Lipi. Jasno je, da je general Brusilov res zopet posegel po svojem starem načrtu, prodirati ob operacijskih črtah, ki vodijo iz Brodom in Stojanova (jugovzhodno Gorohova) koncentrično na Lvov. Večja podjetja pa se do sedaj niso vršila ne pri Radzivilovu, ne ob dolnji Lipi; proti našim pozicijam ob Lipi pognana ruska skupina je bila zavrnjena. — V pokrajini ob Stohodu Rusi svoj napad zadržujejo; njih namen, si pridobiti večje svobode za podjetja proti severovzhodni Galiciji, je dosežen. Zli se, da je nadaljevanje napada, forsiranje Stohoda in zavzetje Kovla za ruskega vojskovodjo vprašanje, ki je odvisno od sil, s katerimi razpolaga. General Brusilov si je postavil na pričetku ofenzive več ciljev; dosegel pa ni navzlic bogatemu materialu, ki mu je na razpolago, niti enega. To mu je rusko časopisje opetovano očitalo. Morda bo sedaj postopal skromnejše in se bo zadovoljil le z enim ciljem. Vsekakor pričakujejo naše čete novi, veliki boj. — Ze več dni Rusi silno napadajo severni del Hindenburgove fronte; napadi se bodo najbrže še postrili. Uspehov pa sovražnik do sedaj ni imel nobenih.

RUSKO URADNO POROČILO.

15. julija popoldne. Zapadna fronta. V noči na 14. t. m. so napadli Nemci po silni artiljerijski pripravi naše žične ovire v prostoru

vasi Ljubaniči (9 km severno Zirina) ob Serveču (pritoku Njemena). Napad se je razbil v ognju naše artiljerije in infanterije. Dne 14. t. m. so luto obstreljevali Rusi čez dan naše pozicije vzhodno Gorodišča (severovzhodno Baranovičev). Sledeči napadi pri Skrobovi so bili z najtežjimi izgubami za sovražnika v našem ognju odbiti. Opetovani lokalni sovražniškovi poskusi, prodirati južno vasi Skrobova, so se takisto v našem ognju ponesrečili. — Severozapadna fronta. Jugovzhodno Rige smo z ognjem artiljerije, infanterije in ročnih granat ustavili nemški napad proti odseku Sobrance (15 km severozapadno Pulkarna).

16. julija popoldne. Zapadna fronta. Na desnem krilu naših pozicij pri Rigi so naše čete podpirane od artiljerije s kopenskega in morja nekoliko napredovale v pokrajini zapadno Kamerna. Na ostali fronti so se vršili nekateri spopadi, ki splošnega položaja niso izpremenili. — Črno morje. Tekom zadnjega svojega križarenja je potopila ena naših torpedovc 26 jadrnic.

16. julija zvečer. Zapadna fronta. V Voliniji, jugovzhodno trga Svinjuhi so nas napadle na več točkah močne sovražne sile. Z energičnimi protinapadi so vrgle naše čete sovražnika ter so razširile svoje uspehe. V nekaterih odsekih pri Ostrovi in Hotinu (7 km vzhodno Ostrova) smo vrgli sovražnika po izredno srditem odporu nazaj. Kakor se poroča, je zavojeval eden naših polkov eno težko in eno lahko baterijo. Razentega smo vzeli še več posameznih vzidanih topov. Skupno število v tem boju zavojevanih vjetnikov še ni dognano. Dosedaj jih je naštetih kakih 3000.

S severovzhodne fronte.

Preko Bukarešte poročajo dunajski listi: Položaj avstrijskih čet v Bukovini se je zboljšal. Avstrijski so pognali Ruse pri Kimpolungu za več kilometrov nazaj ter so vjeli 1000 Rusov, vplenili 18 municijskih voz, 4 topove in 6 strojnih pušk.

»Nowa Reforma« poroča iz Delatyna: V mestu vlada mir. Uradniki z državnim imetjem so odpotovali, civilno prebivalstvo je odhajalo v posebnih vlakih. Tudi v Podhajjih, kjer

je izbruhnila sprva panika, je sedaj vse v redu.

Czas« javlja po ruskih virih: Mesto Jaslovice je popolnoma razdejano. Številni historični spomeniki so uničeni. Niti ena hiša ne stoji več.

Francozi, Srbi in Japonci v ruski armadi.

Vojni poročevalec »N. fr. Pr.« javlja iz vojnega časnikaškega stana: V zadnjih bojih v Bukovini je bilo vjetih 700 Rusov, med njimi več Francozov, 18 Japoncev in 20 Srbov. Poročevalec je govoril z nekimi vjetim francoskim in japonskim častnikom. Francoz je povedal, da je prišel kot artiljerijski instruktor na Rusko. Bil je jako težavno vzgojiti ruske vojsake v dobre artiljeriste. Odnosaji med ruskimi in francoskimi oficirji spočetka niso bili dobri. Rusi so dolžili Francoze, da so povzročitelji svetovne vojne ter niso hoteli z njimi občeovati. Prišlo je celo do preteпов in dvoboja. Rusi so vojne siti. Njihova sedanja ofenziva je prav zadnji napor. Japonski častnik je povedal poročevalcu, da se nahaja v ruski armadi 20.000 Japoncev, ki se le neradi bojujejo na strani Rusije. Japonska srca niso pri Rusih, katerih grozovitosti v rusko-japonski vojni še niso pozabljene. Japonci občudujejo Nemce ter želijo, da bi nastali po vojni dobri odnosaji med Japonsko in Nemčijo. Japonski cesar je odkrit prijatelj Nemcev, cesarica pa je na strani entente. Opozicija v parlamentu je prepričala, da bi poslala vlada še več vojaštva na rusko fronto. »Mi nočemo — je dejal japonski častnik — krvaveti za Rusijo, mi želimo, da zmaga Nemčija. Saj ne gre drugače, kajti koruptno in okuženo Rusijo se mora premagati.«

Japonska artiljerija v ruski armadi.

Iz Bukarešte poročajo: K ruski armadi prihajajo neprestano novi oddelki japonske artiljerije pod vodstvom japonskih oficirjev.

Obrekovanje naših čet.

Dunaj, 18. julija. (Koresp. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana javljajo: Neke radi svojega rusofilskega mišljenja znani romunski list poroča, da so se pri zadnjih bojih na severo-

vzhodni fronti 3 češki polki s polkovnikom vred, nadalje 1 slovaški bataljon in 30.000 Romunov udali ruskim četam. Da imenovani list take bajke, ki so mu po godu, sprejema, temu se ni čuditi. Čuditi pa se moramo, da se romunski list ne obotavlja pred vsem svetom poniževati svojih v monarhiji živečih rojakov, onih vrlih vojakov, ki so tudi nedavno v bojih pri Asiagu in pri obrambi silnih ruskih napadov pri Baranovičih podali dokaze svojega patriotičnega mišljenja in svojih vojaških vrlih.

Ruska grozodejstva v Bukovini.

Iz vojnega časnikaškega stana poročajo: Zanesljive zaupne osebe javljajo: Po zadnji invaziji Rusov v Bukovino se na ostrašujoč način množe protimednarodna pravna dejanja ruske vojske. Begunci iz zasedenih bukovinskih krajev pripovedujejo sledeče, mednarodnemu pravu in ženevski konvenciji nasprotujoče dogodke: Rusi so v nekaterih bukovinskih krajih odvedli številne osebe za to, ker so pred okupacijo pripadale društvu Rdečega križa ter so kot civilne osebe prostovoljno opravljale sanitetsko službo. Neki drug nezasišlan dogodek pripovedujejo prebivalci ob karpatski državni cesti: Neke ruske kozjaške eskorte je peljala tamkaj nekaj avstro-ogrskih vjetnikov. Eden izmed vjetnikov je bil težko ranjen na nogi ter šepal. Ker se je spremlajočim vojakom zdelo, da hodi prepočas, je eden ruskih vojakov potegnili samokres ter avstro-ogrškega vojaka ustrelil. V Gurahumori so Kozaki župnika tako zlostavljali, da je od bolečin zblaznel, in sicer za to, ker je, ko so kozaki v navzočnosti svojih častnikov mestece popolnoma oplenili, prosil ruske častnike, da naj se prizanese nedolžnim ženam in otrokom. Ruski kozjaški oddelki so pod vodstvom častnikov vse kraje, kjer biva romunsko prebivalstvo, zistematično preiskavali po živilih in živini. Vsa živina se odvaja in če je ni mogoče spraviti naprej, jo pobijejo na licu mesta. Kmetom — skoraj izključno romunskim kmetom — se ne pušča niti za življenje najpotrebnejša količina živil. Celo do planšarskih koč prihajajo kozjaški oddelki s svojimi častniki ter odnašajo od

LISTEK.

Chonchette.

Francoski spisal Marcel Prevost.
(Dolge.)

Nekaj časa se je zaman trudil rešiti to zagonetko, potem pa se je silil, da vse pozabi. Louisa je bila daleč od njega in za dolgo mu je odleglo. To samostansko življenje je sicer popolnoma ali s smrtno gotovostjo uničevalo tudi njegov značaj. Navidezno se je tolažil s tem, da je izpolnitev njegove obljube še daleč, da do tega dneva v svojih mislih in željah ni vezan, da ima edinole izpolniti dano obljubo, sicer pa da je popolnoma prost.

In še dalje se je potapljal v te sanjarije. Kadar pa se je spomnil Chonchette, se ga je polastil strah, da oskruni njen spomin. Tedaj je odšel in skušal z dolgimi spretnimi preganati prosti čas med uradnimi urami. Ko se je utrujenih mišic vračal domov, se mu je zdelo, kakor da se je njegov duh oprostil vseh materijelnih ovir. Tedaj se je, da se tako izrazimo, na svetlem dnu njegove duše prikazala Chonchettina podoba, očiščena, prozorna. Zagledal jo je, kakor prvi dan, ko jo je srečal v modrem salonu locevinenskem, v črni obleki z belim ovratnikom in komaj razcvetelo margerito, ki si jo je bila

zataknila v lase. Živo se je spomnil njenih temnih oči, teh čeznaravnih, nebeških oči.

Tako je preteklo mesec dni. Dvoje pisem je prejel od gospe Bétourné. Bila so prav kratka. Na drugo je zapisala tudi Louisa par ljubeznivih besedi.

Čital jih je popolnoma miren. Nekega jutra, ko se je oblačil, mu je šinila čudna misel v glavo. . . Tako silno se ga je oprileta, da je, na pol oblečen, kakor pribit obstal sredi sobe.

— Kako, da nisem še nikdar na to mislil? je mrmral.

Sirom je odprl okna in postal kratak čas, da vdihne divni jutranji zrak. . . Nato se je hitro napravil, napisal par besed za ministrstvo, izročil pismo slugi, skočil v izvožeka in se odpeljal na kolodvor Saint-Lazare.

Prav ko je že hotel vzeti potni listek, se je pričel obotavljati. Kaj naj počne v Vernonu, tem pustem in žalostnem mestu od desetih dopoldne, to je od ure prihoda pa do pol dneva, ko more v sprejemnici govoriti s Chonchetto? In glej, že pri tem neznatnem pomisleku se je njegov sklep znova omajal; zaskrbelo ga je, da utegnejo morda nastati še druge ovire. Ali mu sploh dovolijo, da more govoriti s Chonchetto? Dama-nadzornica ga je res poznala, videla ga je preteklo leto v družbi gospe Bétourné in Louise. Toda, kako ga

sprejme deklica? Ali ne bo takoj uganila, da ga je samo omahovanje, sama slabost napotila k temu koraku?

V tem razmišljanju je zapustil kolodvor in na slepo srečo odšel. Jutro je bilo hladno; v blesku jutranjega solnca so se ceste videle še obljudejše, živahnije. Hodil je kakih deset minut, ko je, ozrši se okoli sebe, opazil, da se je vrnil tja, odkoder je prišel, pred kolodvor. Slučaj ga je prisilil k odločitvi; in odločil se je, krenil je proti blagajni. Ta pa je bila še zaprta. Tedaj se je Jean jel sprehajati po odprtem stopnišču; bil je sila vznemirjen. Prav dobro se je zavedal, da ostane do skrajnosti omahljiv in da počaka prihodnjega vlaka. . . Okoli njega so potniki prihajali in odhajali v hrupni naglici. V tej navidezno prerivajoči se množici je vsak hitel na svoj določen cilj. Jean jih je opazoval in rekel si je, da je med to mislečo gručo on edini, ki ne vje, kam ga vodi njegova oslabela volja. Ob osmih petdeset minut so blagajno odprli. Stopil je tja prvi in si vzal potni listek.

Prišedši v Vernon, se je sprehajal kratak čas pod platanami v drevoredu blizu kolodvora; nato je vstopil v prazno cerkev ter skušal tam dočakati poldneva. Prišedši iz nje, je opazil ljudi, ki so v gostilni obedovali. Spomnil se je, da je tudi sam teš in takoj je začutil silen glad. Sicer pa mu je glad takoj pre-

šel, kakor hitro se je dotaknil prve jedi. Medtem je potekel čas, leno so se vlekli minute druga za drugo; vstal je in krenil proti samostanu. Dama - nadzornica, madame Armand, ga je zares spoznala, vrnil ji je o Louisei kakor o svoji zaročenki; nenadna bolezen je zavlekla njiju združitev, poročita se prihodnje pomlad. Slednjič je drzno pristavil, da mu je Louisa, potujoča čez Pariz, dala nekaj naročil za svojo prijateljico.

Madame Armande, katero je mladi častnik že davno pridobil zase s svojo sijajno uniformo in svojo vjudnostjo, je izjavila, da pokliče Chonchetto na svojo odgovornost.

— Vendar, da se izogneta opazkam, tako je pristavila, se sestaneta v mali sprejemnici poleg moje pisarne, tu poleg.

Povedla je tja mladega moža. Kratak čas je Jean ostal sam. Srce mu je prenehalo biti. Poslušal je. Koraki so se razlegali po hodniku — skoro nato je vstopila Chonchette. Bila je zelo bleda in Jean jo je vprašal predvsem:

— Ali si bolna, Chonchette?
— Ne, Jean, je odvrnila in sedla poleg njega. Toda, povej mi, čemu si prišel? Ali je Louise slabše?
Jeana je to nenadno odkritosrčno vprašanje silno zbolelo. Jecjal je:
— Ne . . . nisem videl Louise. . . Prišla je v Pariz ob času, ko sem

službeno moral biti odsoten. Pozneje pa sem prejel same pomirljive vesti. — Čemu torej? . . . je znova vprašala Chonchetta in mu trdno pogledala v oči.

Jean je povsle glavo. V sosedno sobo je pravkar vstopila madame Armande, siljala jo je brskati po papirjih. Chonchetta, ki je že hotela vstati, se je zopet vsedla.

Mučen molk je nastal med mladima prijateljema. Jeana je mučila misel, da Chonchetta obsoja njegov korak. Tedaj ji je jel v vsi naglici pripovedovati o svojih opravilih v Parizu. Poslušala ga je vsa raztresena, od nepotrpežljivosti se ji je noga lahko tresla. Jean pa je pripovedoval in pripovedoval ter jo gledal. Kako lepa se mu je zdela navzlic sledovom, ki jih je bolešt začrtala v njen obraz!

Tedaj je madame Armande odšla iz sosednje sobe; Chonchetta je prekinila Jeana.

— O, Jean, je dela tiho, kako nečastno! Ne bi bila mogla od tebe kaj takega pričakovati!

Ta očitek je Jeanu segel v srce. Prijel jo je za roke, hoteč se opravičiti:

— Odpusti mi! Odpusti mi, je prosil. . . Storil sem, kar sem mogel. . . Res je . . . slabši sem. . . Ne misli pa, da sem prelomil besedo. . . Storim, kar sem obljubil. . . Samo videti sem te hotel še prej. . . (Dolge prihodnje.)

iam razen ovac tudi najmanjše prideleke sira. Nekaj romunskih kmetov, ki so hoteli svoja živila ohraniti pred ropateljnostjo Rusov, je bilo težko zlostavljeno. Naravnost vandalsko se postopa proti raznim napravam in stanovanjem. Često so bile po odvetju živil kože zažgane. Ravnanje z ženami in otroki nasprotuje vsakemu popisu. Dozdeva se, kakor da se rusko armadno vodstvo ne bi vojevalo z vojaki, temveč z nebrožnim prebivalstvom.

Angleška saniteta za Rusijo.

Kopenhagen, 18. julija. (Kor. ur.) V Bergen je prispelo iz Anglije veliko število zdravnikov in strežnic z velikimi množinami sanitetnega materiala, ki potujejo v Rusijo.

Ljute italijanske kanonade na celi fronti

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. julija. (Kor. urad.) Uradno razglasa:

Italijansko bojišče.

V ozemlju Orterja smo zavrnilli sovražni napad na Thurwieserjoch. Mešto Riva, naša fronta med sedlom Borcola in dolino Astica ter posamezni odseki v Dolomitih so se nahajali pod živahnim artiljerijskim ognjem.

Na koroški fronti trajajo topovski boji v odseku ob Belli in pri Rajblju. Italijanska artiljerija je ponovi obstrleljvala Narbojet. V Fratengrabenu (severozapadno Pontebbe) je bilo slišati zvečer silen bojni šum. Z naše strani se tam ne nahajajo nobene čete v boju.

Na soški fronti je razvijala sovražna artiljerija zlasti proti goriskemu mostišču živahnejše delovanje.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

15. julija. V odseku Adičke doline intenzivno artiljerijsko delovanje in boji malih infanterijskih oddelkov. Ob izvru Posine se je posrečilo našim, ko so premagali ljute sovražni odpor in trenske težkoče, da so zavojevali jako močne pozicije južno Corna del Coston in vzhodno prelaza Borcola. Ponoči je izvršil sovražnik zaporedoma ljute protinapade, bil pa je vsakokrat s težkimi izgubami odbit. V tofanskem ozemlju smo izvojevali nadaljnje sijajne uspehe. Včeraj so presenetili alpski oddelki sovražne sile, ki so se bile utrdile v bližini Casteletta in ob izhodu doline Travenanzes, in so jih razpršili. Vjeli smo 86 mož, med njimi dva oficirja, in vplenili dva topa, dve strojni puški, eno metalo min in mnogo orožja in municije. Sovražna artiljerija je izstrelila nekaj granat na Cortino d' Ampezzo. V odgovor so obstreljvali naši težki topovi železniško postajo Toblah in so provzročili tam škodo in požare. Na ostali fronti od časa do časa artiljerijsko delovanje.

16. julija. Na posinski fronti so trajali včeraj ljuti boji navzlic hudemu viharju, ki je oviral artiljerijsko delovanje. Naše čete so dosegle na več točkah v bližini prelaza Borcola, na južnih pobočjih Soglia bianco in Corna del Coston v dolini Drite, kjer smo zasedli Vanzl, in na severnem pobočju hriba Seluggio znatne uspehe. Sovražnik, ki je bil dobil v tem odseku znatna ojačenja, je izvršil ljute protinapade, katere so naše čete zavrnille z jako težkimi izgubami za sovražnika. V tofanskem ozemlju je bil ponovni sovražni napad na Casteletto zavrnil. Na ostali fronti do morja boji malih oddelkov, ki so skončali ugodno za nas. Na višini Pevme je bila ena sovražna stotnja, ki se je skušala približati našim pozicijam, razpršena s protinapadom.

Artiljerijski ogenj na vsej fronti.

Iz vojaškega razmotrivanja k poročilu generalnega štaba 18. julija:

Italijansko armadno vodstvo bi je po celi fronti s svojim artiljerijskim ognjem. Ta metoda priprave večjih podjetij proti že danes določeni glavni točki napada ni za nas nič novega več. Mal operacijski odmor pa je prišel prav tudi vrhim braniteljem.

Carcanovi uspehi v Londonu.

Lugano, 18. julija. (Kor. urad.) Poročila in razpravljanja italijanskih listov o konkretnih uspehih londonskega potovanja italijanskega zakladnega ministra Carcano in muničijskega tajnika se znatno krčijo. »Stampa« in »Secolo« sta izpustila

Rusko posojilo v Franciji in Angliji.

Iz Petrograda poročajo: Finančnemu ministru Barku se je posrečilo dobiti v Parizu in Londonu 6 milijard rubljev v plačilo inozemskih dobav in drugih izdatkov.

Zarota v Petrogradu.

Berlinska »Nationalzeitung« poroča, da je petrogradska policija razkrila obsežno zaroto, naperjeno proti odličnim osebam v vladi in na dvoru. Vršile so se hišne preiskave in aretiranih je bilo 43 oseb. Zarotniki so razpolagali z municijskimi tovarnami, kjer so izdelovali bombe. Policija je našla seznam žrtev; med prvimi se nahaja min. predsednik Stirmer.

iz Pariza, da morejo biti Italijani zadovoljni na sploh samo s sporazumom, doseženim v denarnih vprašanjih. Ta sporazum obstoji najbrže v tem, da je Anglija pač prevzela inozemske nakupe Italije na predmetih za vojno potrebnih, ali ona hoče sama določiti te nakupe. Glede prevoznin na ladjah, premoga in denarnih kurzov, se govori, da končni sporazum še vedno ni dosežen.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Ministrski svet je sklenil uvesti politično karanteno za potnike, ki prihajajo iz vojne zone, in odpravo vseh olajšav takozvanega dnevnega obmejnega prometa za kmete in delavce med Italijo in Švico. Posledica tega sklepa je proglaš, da se okraj Domodossola na Simplonu nahaja v obrambnem stanju.

V bližini italijanskega glavnega stana in bivališča kralja je v noči 15. julija izbruhnil požar, ki je vpepeli eno hišo in hleve. Kralj je sam vodil gasilno delo.

Pred tedni je padel italijanski brigadni poveljnik baron de Maria. Ta je osmi general, ki ga je izgubila Italija od začetka vojne. Smrt njegova se je prikrivala do sedaj.

Italija in Nemčija.

Ministrski svet v Rimu 16. t. m. ni stavil nikakih sklepov glede novega položaja napram Nemčiji, čeprav italijansko časopisje poudarja, da je Sonnino obširno poročal o krizi. Carcano, Bissolatti in trije drugi ministri niso bili navzoči. Del italijanskega časopisja pričakuje takojšnjo odpoved nemško - italijanske trgovske pogodbe, časopisje vojnih hujskačev pa zahteva takojšnjo napoved vojne Nemčiji. Italijansko časopisje vali krivdo seveda na Nemčijo, ki je vedno kršila pogodbo iz maja 1915. in je sedaj dala inicijativo za sovražnosti. Listi zagotavljajo, da ni dvoma, da Italija izvede samo v okviru svojih lastnih interesov sklepe pariške gospodarske konference.

»Journal de Geneve« objavlja brzojavko iz Rima, ki naznanja bližnje važne dogodke v odnošjih med Italijo in Nemčijo. »Suisse« poroča, da skoro vse nemške depote in vrednostne papirje je Nemčija vzela iz Italije. Sicer imajo številni Nemci v Italiji znatne immobilije, ki doslej še niso prodane. »Temps« razpravlja v uvodniku o poslabšanju razmer med Italijo in Nemčijo in meni, da Nemčija hoče očividno Bosellija prisiliti, da napove vojno. Francija pričakuje, da italijanska vlada da zaslužen odgovor na provokacijo. Gospodarskega dogovora, katerega je ustvaril Bülow, ni več.

»Berliner Tageblatt« poroča preko Lugana: Italijanski ministrski svet je sklenil, da se popolnoma pridruži programu pariške konference in da izpopolni vojaško zvezo z ententnimi državami potom gospodarsko - finančne zveze. Sonnino je podal ministrskemu svetu obsežno poročilo o sovražnih aktih Nemčije, katero zadene vsa krivda. Ministrski svet se je posvetoval potem o represalijah, katere treba storiti proti Nemčiji. O tem sledi v kratkem uradno poročilo.

Italijansko časopisje ignorira nemško poluradno poročilo o razmerju do Italije, napada pa Nemčijo neprestano. »Giornale d' Italia« pravi, da odpoved italijansko - nemške trgovske pogodbe naj bo odgovor na nezasižano razžalitev Italije, kateri se zadaja zadnje sramoto in se jo oropa premoženja v gotovini njenih vnozemstvu bivajočih sinov. »Tribuna« piše, da Nemčija je na skrivnem odtegnila iz Italije svoje tam ležeče kapitalije in ko se je Italija držala dogovora, je Nemčija neprestano šikanirala Italijane, tako da ni mogla

lo Italij drugega, nego tudi formalno odpraviti dogovor, ki je bil praktično že odpravljen.

Bissolatti je imel s kraljem dolg pogovor glede razmerja z Nemčijo. Kakor znano, je Bissolatti eden glavnih hujskačev za vojno z Nemčijo.

Navadno dobro informirani rimski sodružnik turinske »Stampa« zagotavlja, da ni pričakovati nikakih senzacionalnih odločitev napram Nemčiji, torej da ne bo vojne napovedi. Tudi »Messaggero« pričakuje vojno napoved iz Berolina. Kabinet Boselli pripravlja samovarstvo Italije v vseh okoliščinah. Drugo časopisje pa pravi, da geslo Italije je sedaj: oko za oko, zob za zob! Napada Nemčijo in zahteva, da se zapleni vse nemško imetje v Italiji in internira vse Nemce, ki še bivajo v Italiji. Splošno prevladuje prepričanje, da triumfira pogoj pod katerim je Bissolatti vstopil v kabinet, namreč konflikt z Nemčijo.

»Times« poroča iz Rima: Oficijelno naznanilo nemške vlade o odredbah proti Italijanom v Nemčiji bivajočim daje povod italijanskim nacionalistom, da zahtevajo, naj se Nemčiji v primeren odgovor napove vojna. Ne veruje pa se, da Italija stori ta korak, ali sledila bo ostru protestna nota z zagroženjem primernih odredb proti Nemcem v Italiji.

»Idea Nazionale« ponovno podarja, da sedanja vojna je v glav-

Artiljerijski boji ob Somme'i.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 18. julija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Na severnem delu fronte smo na mnogih točkah odbili sovražne patrulje pred našimi ovirami. Ena naših patrulj je vjela v angleškem jarku vzhodno Vermellesov 1 častnika, 4 podčastnike in 11 mož.

Na obeh straneh Somme so porabili naši nasprotniki dan za artiljerijsko pripravo. Močni napadi, naperjeni zvečer in ponoči proti Pozieresom in poziciji vzhodno od tam, proti Biache - Maisonette - Barleux in proti Soyecourtu, so bili povsodi z velikimi izgubami za sovražnika razbiti.

V pokrajini ob Mozi od časa do časa živahni artiljerijski boji in manjši boji z ročnimi granatami.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

17. julija ob 3. popoldne. Med Oiseo in Aisneo je bil razgnan močan nemški poizvedovalni oddelek na dohodih v Moulain in Touvant. V Champagni je bil nemški presenetljiv napad na strelske jarke ruskega odseka po protinapadih z izgubami odbit. Na verdunski fronti je bila noč razmeroma mirna, izvzemši vjavo 304, kjer je bilo živahno streljanje pušk. apadno Fleuryja so francoski oddelki nekoliko napredovali in se polastili treh strojnih pušk. Na drugi fronti se ni nič zgodilo. V Lotaringiji so Nemci po precej obsežnem obstreljevanju poskusili dva napada na pozicije pri Hanu, jgovernodno Nomenyja. Bili so ubiti in izgubili nekaj vjetnikov. Na drugih frontah se ni nič zgodilo.

17. julija ob 11. ponoči. Trajno deževje in gosta megla sta še ovirala bojevanje. Z angleške fronte ni danes nič važnega javiti. Tekom nekaterih lokalnih bojev smo napravili nekaj novih vjetnikov. Skupno število neranjenih nemških vjetnikov se je zvišalo na 189 oficirjev in 10.779 mož. Sovražnikove izgube na artiljeriji so še znatnejše, kakor so javila naša prva poročila. V naših rokah je sledeči material: 5 osemcolnih, 3 šestcolne havbice, 4 šestcolne topje, 5 drugih topov velikega kalibra, 37 poljskih topov, 30 havbic za strelske jarke, 66 strojnih pušk in več tisoč municijskih nabojev vseh vrst. V zapisku ni obsežno veliko število, še ne pripeljanih topov, niti veliko število onih, ki jih je naš ogenj uničil in jih je sovražnik popustil. — Na desnem bregu Mase se nadaljuje artiljerijski boj pri Souvilleu. V odseku Fleury dne 15. t. m. napravljenih vjetnikov je 200. Na drugih delih fronte je dan minil razmeroma mirno. Vreme je bilo jako slabo.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

17. julija. Večerno poročilo generala Haiga: Naše čete so izvo-

jevale nadaljne znatne uspehe. Severozapadno gozda Bazentin-le-Petit smo zajurili drugo nemško pozicijo in zavzeli 1500 yardov pozicij. Veliko število mrtvih Nemcev v tem odseku prča, kako težke izgube je imel sovražnik, odkar se je začelo naše prodiranje. Vzhodno Languevilla smo še razširili v drugo nemško linijo napravljeno prebitje z zavzetjem močno zavarovane pozicije Waterloo - Farm. Na našem levem boku smo zavzeli v Oivillers - La Boisselle, kjer so bili od 7. t. m. trajni bližnji boji, preostale utrdbe sovražnika z dvema oficirjema in 124 možmi garde, to je z ostanki hrabre posadke. Zdjaj je cela vas v naših rokah. — Uradno poročilo z dne 17. t. m. Neprerastano deževje in gosta megla sta zopet zadrževala bojevanje. Danes ni nič važnega poročati. Vsled lokalnih bojev se je število vjetnikov pomnožilo in jih je zdaj 189 oficirjev in 10.779 mož. Razen 17 težkih topov je bilo vzetih 37 poljskih topov in mnogo drugih, ki še niso prešteti. Med težkimi topovi je 5 osemcolnih in 3 šestcolne havbice, 4 šestcolnih in 5 drugih težkih topov. Vrh tega je bilo zaplenjenih 30 možnarjev za strelske jarke, 66 strojnih pušk in na tisoče nabojev za topove. Sovražnik je vrh tega popustil mnogo razdejanih topov.

Cesar Viljem na francoski fronti.

Cesar Viljem se je mudil 16. julija v bojnem okolišu ob Sommi. Sprejel je od vrhovnega armadnega poveljnika poročilo o vršivših se operacijah in se je medpotoma razgovarjal z načelnikom generalnega štaba armade na bojišču. Pri posetu vojnih bolnišnic je cesar težko ranjene vojake odklikoval z železnim križcem. Kakor večkrat povodom svoje navzočnosti pri bojih ob Mozi v zadnjem času, je tudi ob Sommi izrekel hrabrim četam svoje priznanje in zahvalo.

Rusi napovedujejo opustitev Verduna.

Z Dunaja poročajo: Ruski vojaški kritiki govore zadnje dni prav mnogo o verdunskem vprašanju ter pričakujejo javnost, da z ozirom na dogodke na zapadni fronti Verdun nima več odločilnega pomena. »Ruskoje Slovo« poroča iz Pariza, da razmišljajo francoski krogi o opustitvi Verduna ter o tem, da bi se francoske čete umaknile na ugodnejše, za trdnjavo ležeče pozicije.

Rusi na zapadu.

Frankobrod, 19. julija. Iz Pariza javljajo: V Brestu so bile izkrcane nove ruske čete.

Angleške izgube.

Rotterdam, 18. julija. Včeraj v Vlissingen iz Londona došli poštni parnik je na potu srečal angleško vojno brodovje, najbrž tisto, ki nadzoruje odpravljanje v bojih ob Sommi ranjenih Angležev. Čuje se, da vozijo od 2. t. m. dan na dan ranjene Angleže domu, kar potrjuje, kake izgube morejo imeti Angleži pri svojih ofenzivnih poskusih.

Novi vpoklici na Francoskem.

Carla, 19. julija. »Tagesanzeiger« javlja, da bodo na Francoskem vpoklicali v vojaško službo tudi 50-letne moške.

Angleška blaznost.

Haag, 18. julija. Značilna je najnovejša številka angleškega lista »John Bull«. Bottomley trdi, da Nemci iz padlih vojakov delajo klobase (!!) in pripoveduje, da bodo zastave angleškega in drugih izvoljenih narodov vihrale nad Berlinom. Edino geslo je zdaj: Naprej v Berlin. Nič ne more tega preprečiti. Angleška bo drugo obletnico vojne napovedi slovesno obhajala.

Angleška poslanska zbornica.

London, 18. julija. (Kor. urad.) Uradno: V poslanski zbornici je naznanil Asquith, da je vlada po nasvetu vojaških in diplomatičnih mest sklenila, da ne objavi dokumentov o operacijah ob Dardanelah in v Mezopotamiji, ker bi njih popolno razglašanje dalo sovražniku dragocena pojasnila. Pozval pa je zbornico na razpravljanje o teh vprašanjih, dne 20. t. m., kateri dan bo odgovoril na vse kritične navedbe.

Irska.

Basel, 18. julija. Angleška vlada je za čas poslovanja vojnih sodišč na Irskem dala pravico pomiloščenja generalu Maxwellu. Ta odločba pomeni novo poostrenje položaja na Irskem.

London, 18. julija. (Kor. urad.) Čuje se, da namerava Casement apelirati na drž. poglavarja kot najvišjo sodno oblast, če v to privoli generalni pravdnik.

London, 18. julija. (Kor. urad.) Reuterjev biro je izvedel, da je bila Casementova pritožba proti smrti obsodbi odbita.

Boji na morju.

Berolin, 18. julija. Dne 11. julija je nemški podmorski čoln obstreljeval železarne v Slahamu na angleškem vzhodnem bregu. V času od 10. do 14. julija so podmorski čolni na tem bregu potopili sedem angleških ribiških parnikov in dve ribiški jadrenici.

Potopljene angleške ladje.

Amsterdam, 19. julija. Londonski listi javljajo, da je bilo zadnji teden v Severnem morju torpediranih 18 angleških parnikov.

London, 18. julija. (Kor. urad.) Lloyds - agentura javlja iz Malte: Angleški parnik »Virginia« (4279 ton) je od podmorskega čolna potopljen. 47 mož posadke je dospelo na Malto. 6 jih je bilo oddanih v bolnico, ker so ranjeni. Prvega oficirja pogrešajo. Ista agentura javlja iz Lowestowta, da so bile tri ribiške ladje potopljene, možno pa rešeno.

Ruski letalci nad zalivom Rige.

Berlin, 18. julija. (Kor. urad.) Dne 17. julija so napadla 3 ruska letala del naših lahkih pomorskih bojnih sil ob vходу v zaliv Rige, ter so brezuspešno metale bombe. Z našim obrambnim ognjem je bilo eno letalo sestreljeno, drugi dve pa pregnani.

Zaplenjene ladje.

Dragor, 17. julija. (Kor. urad.) Nemci so popoldne južno Dragorja zaplenili tri švedske ladje z maso za papir in eno ameriansko jadrenico na štiri jambora, otovorjeno najbrž s petrolejem. Ladje so bile prepeljane v Svinemünde.

Nizozemske ribiške ladje.

Rotterdam, 18. julija. (Kor. urad.) Nizozemski konzul v Kirkwallu poroča, da so bile vse nizozemske ribiške ladje, kar so jih Angleži polovili, s tvori vred spoznane za zapadle.

Dogodki na Balkanu.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. julija. (Kor. urad.) Uradno se razglasa:

Jugovzhodno bojišče.

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berolin, 18. julija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Na makedonski fronti.

»Corriere della Sera« poroča: Dne 13. t. m. je dospel v Solun velik transport angleške kavalarije iz Egipta. Akoravno razpolaga ententa na Makedoniji z silno armado

je vendar vsaka ofenzivna akcija za enkrat odgojena. Na fronti se vršijo le artiljerijski in letalski boji.

Preko Ženeve javljajo: General Sarrañ je podal demisijo radi nesoglasja s prebivalstvom (?).

Požar v Tatoi.

»Temps« javlja iz Aten: Požar je uničil vse krasne gozdove v Atiki, le pri Kefisarju ga je bilo mogoče deloma omejiti. Številni žrtve še ni znano. Dosedaj so našli 223 mrtvih med njimi 28 vojakov kraljeve garde. Kralj Konstantin je podpisal včeraj dekret, ki odpušča vse višje policijske uradnike. Le v Atenah jih je 50 odpuščenih. »Temps« pravi, da je požar božja kazen za to, ker Grška noče opustiti svoje nevtralnosti. — »Petit Parisien« javlja: Nov požar je izbruhnil v gozdu pri Kmeti, gori tudi gozd pri Vilii na Kiteronu.

Konference našega in nemškega poslanika z Bratianom.

Iz Bukarešte, 18. julija. »Adeverul« poroča: Avstrijski poslanik grof Czernin in nemški poslanik von dem Busch sta skupno obiskala ministrskega predsednika Bratianu, s katerim sta imela dolgo konferenco.

Vis.

Dne 20. julija poteče petdeset let, kar se je naša sedaj jako mlada vojna mornarica morala meriti z dosti močnejšim sovražnikom in ga je premagala. Od tedaj sta imeni Tegetthoff in Vis simbol celi avstro - ogrski monarhiji. Tej sijajni zmagi na morju se ima zahvaliti avstrijska vojna mornarica, da se je pol stoletja o njej govorilo samo z največjim spoštovanjem. Svetli izgled admirala Tegetthoffa, navdaja naše pomorščake tudi danes z železno samozavestjo in jih podžiga za največjo požrtvovalnost.

Kakor pred pol stoletjem tako ima naša vojna mornarica tudi zdaj opravi s sovražnikom, ki je na bojni sredstvih dosti močnejši in zopet se bije boj za obstanek na Adrijanskem morju. Kakor sedaj ogrožajo avstrijske bregove italijanske ladje in od prvega strela se razvijajo dogodki, tako kakor leta 1866. Samo številni sovražnikov je večje, cilj pa je ostal isti.

V prvih mesecih svetovne vojne smo imeli opravi samo s Franciji, ki so z velikim brodomem prišli na Adrijansko morje. Opetovano je admiral Boné de Lapeyrère poskušal prodreti v naša vodovja. Toda njegova prizadevanja so ostala le negotova poskušanja; spomin na našo pomorsko zmago pri Visu je močnemu sovražniku veleva, naj bo pri svoji napadalni taktiki skrajno previden.

Potem je posegel vmes izdajalec trozeve. Italijanske pomorske sile, ki so že tako dosti močnejše od avstro - ogrskega vojnega brodoma, so pri vsakem podjetju lahko zanesljivo računale, da jim varujejo hrbte francoske in angleške ladje. Tedaj je bilo pač pričakovati, da se zgodi splošen napad na naše obrežje. Toda iz teoretičnega hotenja se to ni dalo prestaviti v resnično dejanje. Strah pred Tegetthoffovimi nasledniki je bil vzrok, da se Italijani niso mogli odločiti za kako podjetje.

Zopet je bilo poklicano naše vojno brodoma, da stori v Tegetthoffovemu duhu prvi udarec. Zadet je! Zopet, kakor pred petdesetimi leti, je bilo cilj prvega sunka Ancona. Uspeh je bil to pot še večji. Pozneje je bilo italijansko obrežje še večkrat uspešno napadeno. Dva poznejša napada sovražnega brodoma se nista mogla razviti, ker so naši podmorski čolni zadušili že v kalni sovražnikovo voljo za ofenzivo.

Zopet smo videli novo orožje odločilno vplivati. Z uvedbo oklopljenih ladij se je ponovila stara taktika pomorskega vojevanja. S to metodo boja je Tegetthoff sijajno zmagal. Zdaj pa more nas, ki smo na materialu slabši, obraniti številnih sovražnikov podmorski čoln.

L. 1866. je zmaga pri Visu za branila vsako izkrcanje na dalmatinskem in istrskem obrežju, a tudidanese imamo zahvaliti neumorni delavnosti in pazljivosti našega vojnega brodoma, da niso mogle sovražne čete nikjer z morja stopiti na našo domačo zemljo. Naše hrabro vojno brodoma vroče hrepeni po pomorski bitki, a doslej je še ni bilo, seveda samo zato, ker se sovražniki v Adriji ne upajo, se postaviti za pomorsko bitko. Toda vzlic temu se je novič pokazal znameniti pomen našega vojnega brodoma. Sredstva, ki so ji bila posvečena v miru, se sijajno obrestujejo.

Da nam je bilo mogoče, organizirati bistveno močnejše vojno brodoma, bi bilo vojne zdaj morebiti že konec. A kar se je storilo s sredstvi, ki so bila na razpolaganje, je sicer manjše, kakor so silne moči naših nasprotnikov, ali — in to nekaj pomeni — to priznavajo tudi nasprotniki. Naši podmorski čoln, naši pomorski letalci in posadke vsehladij izpolnjujejo molče, a vztrajno svojo trdo dolžnost. Vse jih jači misel, se izkazati vredne rdeče - belo - rdečega simbola »Vis«. Tako praznuje zdaj domovina obletnico 20. julija kot rojstni dan junaštva našega vojnega brodoma in vedno bo imelo ime »Vis« največji pomen za našo stražo na Adriji in vedno bo tudi proti celemu sovražniku naša mornarica poznala samo ponosno geslo: Naprej.

Razne politične vesti.

== Skupni ministrski svet v Budimpešti. Včeraj 18. t. m. popoldne se je vršil v palači ogrskega finančnega ministrstva v Budimpešti skupni ministrski svet, katerega so se udeležili oba min. predsednika ter več ministrov in strokovnih referentov. Seja je trajala do poznega večera ter se danes nadaljuje.

== Konec nemške delovne stranke (»Arbeitspartei«). Kakor znano, so nekateri nemški politiki snovali enotno nemško stranko, ki so jo krstili »Arbeitspartei«. Praška »Bohemia« sedaj poroča, da s to stranko ne bo nič, prvič ker nemški narod nima dovolj zaupanja v osebnosti (Dobernig, Steinwender, Krafft, Pantz), ki jo snujejo, drugič pa za to, ker si nemški narod želi stranke, ki se bo javno in očitno postavila na stališče od nemških »Volksratov« in obrambnih društev izdelanega velikonočnega radikalnega programa.

== Program nove madžarske neodvisne stranke. Kor. urad poroča iz Budimpešte 18. t. m.: Nova (Karolyjeva) neodvisna stranka osemindesetnikov objavlja svoj program. Stranka stoji na stališču personalne unije, priznava pa v pragmatični sankciji določeno obveznost vzajemne obrambe. Nadalje zahteva samostojno ogrsko armado in narodno obrambno organizacijo na podlagi honveda in črne vojne, splošno volilno pravico, obnovo tiskovne, društvene in zborovalne svobode, samostojno carinsko ozemlje, samostojno ogrsko državno banko, obsežno narodno zemljiško reformo, intenzivni razvoj ljudskega šolstva. Glede Hrvaške želi nova stranka ohraniti bratsko (= nagodbeno) razmerje.

== Konference pri nemškem državnem kanclerju. V ponedeljek 17. t. m. se je vršilo pri nemškem državnem kanclerju posvetovanje voditeljev nemških državnozbornih strank. Udeležili so se tudi socialni demokrati zmerne struje. Von Bethmann - Hollweg je razpravljala o političnem, vojaškem in gospodarskem oziru ter je podal tudi pojasnila o špecijalnih zadevah. Posvetovanje je trajalo 5 ur. Sklenilo se je, da mora ostati vsebina razgovorov strogo tajna.

== Vest o miru. Bernski »Bund« piše: Nemško armadno vodstvo ima sedaj na zapadu in na vzhodu razrešiti tako različne in tako nuje probleme, kakor še nikdar. Tem bolj moramo občudovati silo in samozavest, ki jo kaže Nemčija v stratezičnem oziru. Ideja miru ni bila nikdar še tako živa, kakor te dni, ko se prelivajo na bojiščih nešteti potoki krvi. Toda nikdar ni bilo vresničenje mirovne ideje manj verjetno, kakor baš v tem trenutku, ko se nahajajo centralne države v najskrajnejši obrambi in ko upa ententa zakon inicijative spravi definitivno v svoje roke. Ako se ofenziva četverozveze ponesreči, potem se vrnejo vse ugodnosti položaja definitivno k centralnim državam nazaj.

== Kriza na Japonskem. Koda n j, 18. julija. Ruska poročila javljajo, da hoče odstopiti japonski ministrski predsednik Okuma, ker ni zadovoljen z novim dogovorom z Rusijo, češ, da ima Japonska vsled tega dogovora vezane roke. Vplivni politik skušajo pridobiti Rusiji prijaznega vojnega ministra Taranebya, naj bi prevzel ministrsko predsedstvo.

== Konec stavke na Španskem. Kor. ur. poroča 18. t. m. iz Madrida: V zaupanju na posredovanje vlade so železničarji sklenili se danes zopet povrniti na delo.

Pristopajte kot člani k »Rdečemu križu«!

Vesti iz primorskih dežel.

Z vojaškim zaslužnim znakom drugega razreda je odlikovan polkovnik Alfred Podboj pi Cenetov v Pulju.

Odlikovanje. Z bronasto hrabrostno svetinjo je odlikovan Ivan Forčešin, kadetni aspirant, prideljen vojaški sodnji v Gorici.

Padel je na južnotirolskem bojišču Andrej Čok, sin bivšega vaškega načelnika v Lonjerju pri Trstu, priden delavec v narodnih okoličanskih društvih.

Osebnosti. Okrajni glavarji v Primorju Gvido Polley, Artur baron Schmid - Zabiérov in dr. Bernard Karminski so dobili naslov in značaj namestništvenega svetnika z oprostivjo takse.

Zlato mašo je obhajal v Gorici v stolni cerkvi v nedeljo kanonik Kola včič. Cerkev je bila polna občinstva, navzoči zastopniki vojaške in civilne oblasti.

Vpisovanje v pripravljane tečaje v Cerknem, Sv. Križu in Tomaju za učence, kateri nameravajo vstopiti v gimnazijo, se vrši v vsakem kraju v tamošnji šoli.

Umrl je v Turnovu na Češkem Alojzij Gabrijelčič iz Podreža na Kanalskem, star 25 let. V vojni v Galiciji si je nakopal bolezen, kateri je po dolgem trpljenju podlegel.

Ponesrečil je begunec Ivan Vuga iz Ročinja na kolodvoru na Jesenicah, kjer je v delu. Prijel ga je vlak in mu poškodoval obe nogi. Levo so mu v deželni bolnici amputirali pod kolenom. Žena in hčerka njegova ste v italijanskem vjetništvu.

Izobraževalno društvo »Brezlah je priredilo igro: »Iz dni skrbi in žalosti« v korist goriškim beguncem. Čisti dohodek je znašal 147 K, ki ga je izročil preč. g. pater Winkler Benvenut posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani. Za ta velikodušni dar se gori omenjena posredovalnica najtopleje zahvaljuje.

Smrt med begunci. S tem naslovom je izšla 14. t. m. notica, s katero je bil gotovo vznemirjen marsikak Primorec. Grad Vurberk (Wurmberg) pri Ptuj je dal češki grof Herberstein državi brezplačno na razpolago, da uredi tamkaj državno hiralnico za goriške begunce. V tem zavodu se nahajajo sami stari ljudje, ki bi tudi v mirnem času ne delali drugega, kakor čakali smrti. Naj torej visoko število 45 slučajev smrti med 226 begunci v času od 22. oktobra 1915. do danes ne razočara preveč. Grad ima krasno, zdravo lego in je najlepši izlet iz Ptuja.

Aretovan je bil v Mariboru furianski učitelj Leonardo Sion, ki sicer prebiva v taborišču Wagner, ker je pri urarju Petelinu izmaknil dva briljantna prstana, pri trgovcu Westaku pa nekaj obleke.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. Dr. Ivan Fras, c. i. kr. fregatni zdravnik, je odlikovan drugič s povodnim Najvišjim pohvalnim priznanjem za hrabro in požrtvovalno zadržanje pred sovražnikom. Dr. Fras je štajerski rojak, doma iz Plekije in je to njegovo tretje odlikovanje.

— Odlikovanja. Železni zaslužni križec s krpom na traku hrabrostne svetinje, v priznanje odlični službovanja pred sovražnikom, so dobili: računski podčastnik I. razreda Josip Mihuc in Fran Nemec in narednik Anton Cimador, vsi trije od črnovojniškega var. žel. bataljona Opčina.

— Bogomir Fajdiga. Kruta usoda je zahtevala novo žrtve. Padel je na severnem bojišču v cvetu mladosti kadet Bogomir Fajdiga, abs. iur. in sin gimnazijskega ravnatelja gosp. Fajdige iz Kranja. Z vzorno marljivostjo je dokončal študije in bil na tem, da stopi v življenje, ko je bil poklican k vojakom. Nad eno leto je bil nepretrgoma v fronti, kjer mu je bila usoda mila, dokler mu ni sedaj sovražna svinčenka pretrgala nit življenja.

— Vojaške službe oproščeni učiteljem (ljudskim in srednješkolskim) za čas glavni počitnic ni treba pod orožje, ako so radi ponka oproščeni na »nedoločen čas«. Tako je sporečilo graško c. in kr. vojaško poveljstvo štajerskemu deželnemu šolskemu svetu.

— Prošnje za oproščanje od vojaške službe. Pri vojnem ministrtvu je bilo vloženih zadnji čas toliko prošenj za oproščanje od vojaške službe v svrhu izvrševanja kmetijskih del, da jih ni več mogoče reševati. Vse take prošnje le vlagati pri okrajnih političnih oblastvih. Naravnost vojnemu ali domobranskemu ministrtvu vlozene prošnje sploh ne bodo več rešene. Tudi naravnost pri poljedelškemu ministrtvu vlozene

prošnje samo zadržujejo rešitev, ker mora ministrtvo take prošnje pošiljati vedno okrajnim političnim oblastvom v poročanje.

— Pristojbine vpoklicanih deželnih in občinskih uradnikov in uslužbencev. »Wiener Zeitung« javlja: Cesar je z odločbo z dne 15. aprila t. l. odredil, da imajo rodbine v vojaški službi stoječih deželnih in občinskih uradnikov in uslužbencev pravico do rodbinskih pristojbin, določenih v 10. glavnem poglavju pristojbinskih predpisov za c. in kr. armado, če rodbinski poglavar ne dobliva vseh svojih civilnih prjemkov ali le enega dela teh. Vojno ministrtvo je vsled tega odredilo, da nehajo pravice do doslej dobivanih tistih rodbinskih pristojbin z dnem 31. avgusta 1916, pri katerih niso izpolnjeni zgoraj navedeni pogoji. Ta naredba velja tudi za uslužbence deželnih in občinskih podjetij.

— Štajerci v japonskem vojnem vjetništvu. Dr. Breitinger v Solnogradu je dobil iz New - Havra v severni Ameriki pismo, ki pravi, da se nahaja v vjetniškem taborišču Aonahara pri Kobe na Japonskem 230 Avstrijev in 172 Nemcev. Med drugimi so tam ti-le Štajerci: Karlon, Habjančič, Hostler, Kirchner, Nebl, Reintaler, Lešnik, Winkler, vsi podčastniki. V taborišču so zdravstvene razmere dobre in barake lepe in zračne. V vsaki baraki je 40 mož, prostor za gibanje na zraku precej velik. Ravnaajo pa Japonci z njimi sedaj slabelje kakor poprej. Vjetniki kuhajo sami, ali to, kar jim dajo Japonci, ne zadošča. Dobivajo na mesec 75 senov (okoli 2 K avstrijske vrednosti) od Siemens - Schuckerta in včasih kake milodare iz Kitajske in Nemčije.

— Nabava raznih predmetov za c. in kr. vojsko. Vojno ministrtvo nabavi v prvi polovici meseca avgusta 1916 sledeče predmete: Lopate za infanterijo, stremena, ostroge, vojaške službene znake za moštvo s konfektioniranimi trakovi, platnene trake za hlače, žeblice, snežna očala, maščobo za čevlje. Ponudbe je skupno s potrebnimi vzorci v enem zavitku poslati najkasneje do 31. julija 1916, 13. oddelku c. in kr. vojnega ministrtva na Dunaju. Razglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Za resnico. Pod tem naslovom pišejo mariborski »Straži« iz Ljubljane: »V poročilu nemških listov o dogodkih v naši S. L. S. je stalo tudi: »Govori se tudi, da je škof dr. Jeglič dr. Kreka radi njegovih političnih nazorov suspendiral kot profesorja moralke v ljubljanskem duhovniškem sementišču.« Ker naši listi te vesti, ki ima svojo ost naperjeno proti prevz. g. knezoškofu in dr. Kreku, ne dementirajo, za to mi v interesu cerkve in duhovenstva pribijemo, da v duhovniških in katoliških ljubljanskih krogih o taki govorici ni nič znanega, in če bi res bila kje drugod taka govorica razširjena, da je od prve do zadnje besede zlagana. (Dr. Krek ni več profesor na ljubljanski teologiji. Op. ur. »Slov. N.«) Posebno neokusno je, da hočejo že koj začetkom zavleči osebo našega prevz. g. škofa v osebnostni boj. Slovenskemu poročevalcu pa, ki proti plačilu spravlja novice iz S. L. S. v nemške liberalne časnike, resno svetujemo, naj pusti cerkev in interne duhovniške zadeve popolnoma pri miru. Ako bo kaj treba, bomo že duhovniki sami opravili med seboj, naših predstojnikov in sobratov pa z lažnjivimi govoricami ne bomo pustili napadati niti od liberalnih, niti od naših časnikarjev. Ljubljanski duhovnik. — Opomba uredništva »Straže«: To notico smo sprejeli, ker se gre za resnico v korist katoliškemu škofu in duhovniku. Članok pa, ki se pečajo z notranjimi razmerami v kranjski S. L. S., ne bomo priobčili in smo jih vporabili samo v lastno informacijo.

— Pred občnim zborom ljubljanske Zadrudne Zveze. Z ozirom na predstojajoči občni zbor ljubljanske Zadrudne Zveze, katere voditelj je dr. Krek, objavlja mariborska »Straža«: »Zaradi razmer na Kranjskem je treba, da nobena štajerska posojilnica ne pošlje pooblastila za občni zbor naravnost v Ljubljano, ampak na predsednika štajerskega pododboru prof. dr. Hohnjeca v Mariboru. Prostor za ime pooblastilca naj ostane neizpolnjen. Pooblastilo v Ljubljano, naj je preključeno. Dan za občni zbor še ni določen. Pred občnim zborom bomo Štajerci imeli pogovor, da določimo svoje postopanje.«

— Odlikovanje. C. kr. poštar v Spodnji Šiški, g. Franc Pavšič, je prejel od predsedstva vojnega botrtstva v priznanje vzglednega pospeševanja interesov te patriočne uredbe veliko častno diplomu za zasluge.

— Darilo. Gospod lekarnar Richard Sušnik v Ljubljani je daroval mesto venca na krsto umrlega lekarnarja Danila Pirca v Idriji Rdečemu križu 30 kron.

— Ponovno opozorilo. Včeraj, danes, jutri in pojutrišnjem se oddaja na mestnem magistratu kovinasta posoda v vojne namene, katero kupujejo tudi trgovci Sušnik, Stupica, Schneider in Verovšek in Nagy. Vsa posoda, ki se odda, se plača, kdor je ne pošlje kot darilo »vojni zbirski kovin«. Oddati jo pa mora vsakdo, kdor jo ima. Kakor se je pa doslej pokazalo, stranke ne polagajo posebne važnosti na ta razglas. In v tem so v veliki zmoti. Opozorjajo se še enkrat v lastnem interesu, da bodeta po končanem roku za oddajo hodile dve posebni kontrolni komisiji in sicer magistratna in deželnavladna od hiše do hiše in kjer se bode izkazalo, da se stranke pozivu niso odzvale, se jim bode posoda zaplenila, stranka bode naznanjena pa sodišču, kjer ima pričakovati občutne kazni. Tedaj še enkrat: prečitajte natančno tozadevni razglas in oddajte, kar se mora oddati, sicer sledi kazen!

— Najvišje cene za moko in za kruh. Avstrijska vlada je določila za letošnje žito najvišje cene. Te so še večje, kakor lanske. Lani je bilo določeno za kilogram pšenice 34 v, letos pa 38 v, za rži lani 28, letos 31, za oves lani 28, letos 30, za ječmen lani 28, letos 36, za ječmen za klajo lani 26, letos 32. Vendar obeta uradni list, da se ne podraži ne moka, ne kruh.

— Krušne karte. Krušne karte za 66. in 67. krušni teden, to je za dobo od 23. julija do vštete 5. avgusta 1916, se bodo oddajale v petek, dne 21. julija t. l. ob običajnih urah pri vseh desetih komisijah, torej od osmih jutraj do ene popoldne.

— Prekupci na delu. Dasi je danes tržni dan, so ljudje prinesli prav malo živil na trg. A ne vsled tega, ker bi jih ne imeli, ampak vsled tega, ker so jih prekupci pobrali. V Mostah je bilo pravo trganje prekupcev. Ljudje so prinesli mnogo krompirja in drugih stvari, pa vse je že v Mostah prišlo v roke prekupcev. Sicer je prekupovanje prepovedano, pa se vendar vrši očitno.

— Svarilo za begunce! Izšel je uradni odlok, da se ima vse begunce, ki se po nepotrebnem vtikajo in vmešavajo v trgovino zlasti, če navijajo cene živilom in drugim neobhodno potrebnim stvarim, takoj odposlati v taborišča za begunce v Lipnico in drugam.

— Ženske tržne nadzornice so pričele delovati v Gradcu. Dvanajst članic raznih graških organizacij je dobilo namreč od mestnega magistrata posebne legitimacije, ki jih upravičujejo zlasti nadzirati cene na trgu. Ta uvedba bo imela gotovo dobre uspehe.

— Prevzetje žita, ki ni za mletje. V cesarski naredbi glede ureditve prometa z žitom se posebe opozarja na važno spremembo v § 5. Doslej je imel vojni žitnoprometni zavod dolžnost kupiti ponujeno žito »za mletje«. Sedaj pa se glasi splošno: ...njej ponujene »zaplenjene« stvari. Vojni žitno prometni urad mora tedaj v bodoče tudi nemlevno žito brezpogojno prevzeti — seveda se slabše blago slabše plača. Na to spremembo se posebno opozarja vsled tega, ker so se lani dogajali slučaji, da so nekateri pustili svoje žito na dežju, vsled česar ni bilo sposobno za mletje, pač pa za krmo. Na ta način so se odtegnili dolžnosti, žito izročiti oblasti ter so je porabili za krmljenje.

— Umrl je v beneditinskem samostanu v Št. Pavlu na Koroškem 14. t. m. pater Fran Sal. Pirc, rojen v Št. Jerneju na Kranjskem 4. junija 1844.

— Promet za civilno blago v Srbiji in iz Srbije je od 15. maja t. l. na progah Belgrad - Crvenikost, Vel. Plana - Semendria, Paračin - Bor in Cuprija - Rovnareka ob pridržku vsakokratnega preključa odprt.

— V očerajšnji zahvali po Novaku Cirilu naj se izrečena zahvala gospej Snojavi popravi v toliko, da velja ta zahvala gospe Jancevi.

— Smrtno se je ponesrečil na Begunjski c. kr. finančni komisar Ivan Korbar iz Radovljice. Pogreb se vrši jutri v četrtek 20. julija ob 5. popoldne v Radovljici. Prizadebit naše sožalje!

— Nevaren cigan. Pri Viču so se pojavili v nedeljo cigani: oče, mati in dve deklici. Nastal je med njimi prepir in ena deklica je prihitela k posestniku Tomaziču prosit pomoči, ker da hoče oče mater ubiti. Tomazič je šel tja ali cigan ga je pozdravil s puško in Tomazič je moral teči. Na to je še ustrelil za njim. Potem so cigani izginili.

— Truplo neznanega samomorilca so našli v gozdu pri Kosezah. Viselo je tam že dolgo časa; tako je stroh-

nelo, da samomorilca ni moči spoznati. Star mora biti okoli 30 let.

Padel je kakih 6 m globoko tesarski vajenec Ivan Zevnik iz Podrečja in sicer pri delu v papirnici v Goricanah. Težko poškodovanega so prenesli v deželno bolnico.

Zadušil se je 70letni v žalno pristojni Andrej Bonham, ko je jedel kos mesa v hiši kovaškega mojstra Jakoba Kapusa v Novi vasi pri Lescah. Prosil je, naj mu dajo kaj jesti. Dali so mu, ali to je bilo njegovo zadnje kosilo.

Podružnica Rdečega križa v Ilirski Bistrici je z odobrilo deželne zveze, podružnici Postojna, v prid okrepčevalnici ranjencev naklonila visoko svoto 1000 K in razun tega še različna živila.

V Radečah pri Zidanem mostu se vrši v nedeljo, dne 23. julija ob 6. uri popoldne v šoli predavanje učitelja B. Račiča: O spravljanju sočivja in sadja za zimo. Vabimo vsakogar, ki se zanima za to stvar.

Razbojniški napad na poštni voz. Bizeljski poštni voz je bil v dobrovskem gozdu (okraj Brežice) napaden. Lotili so se ga trije razbojniki, ki so odnesli dve denarni pismi. V enem je bilo 7000 K, v drugem 10 K. Razbojniki so, ko so morali bežati, popustili v poštinem vozju še 3640 K.

Pri kegljanju okraden. V Celju je neki uslužbenec kegljal in je svojo suktnjo obesil na zid. Iz suktnje mu je doslej neznan zlikovec ukradel 1500 kron.

Moška in ženska podružnica v Hraštniku sta povodom gođu blagovestnikov nabrali po gg. Balohu in Richterju 39 K 20 v. Hvala vsem darovalcem in darovalkam. Hraštničani, spomnite se večkrat prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda! Iz Ptujja. Potres. V petek zvečer smo čutili tudi tu potres. Ob 10. uri 27 minut zvečer smo se nekaj trenutkov vsi zadržali v smeri od severovzhoda na jugozapad. Hujšega ni bilo, samo malo zaškripalo je po hišah.

Razpisana učiteljska mesta na Štajerskem. Na štirikazrednici na Dobrni (2. plačilni razred), na petkazrednici v Grižah pri Zalcu (2. plačilni razred), na šestkazrednici pri Sv. Pavlu v Savinjski dolini (2. plačilni razred) in na štirikazrednici v Slivnici pri Celju (2. plačilni razred) je razpisano po eno mesto stalne učiteljice. Prošnje do 15. avgusta.

Drobne vesti iz Štajerske. Maribor. Na severnem bojišču je zbolel na malariji dr. Stanko Weixl, rezervni poročnik pri nekem topniškem polku. Sedaj leži v bolnišnici v Pardubicah. — Ptuj. V trgovino tukajšnjega zlatarja Jožefa Gspaltja je vlomil neznan zlikovec in odnesel zlata in srebrnine v vrednosti 2000 kron. — Maribor. Cesarska namestnica je odredila, da je ves krompir v ozemlju mariborskega okrajnega glavarstva zasežen in se sme izvažati iz okraja edino le, ako da okrajno glavarstvo tozadevno dovoljenje. Promet s krompirjem v okraju samem pa je prost. Okrajno glavarstvo je do preklica določilo sledeče primerne cene za 100 kg: od pridelovalnega kraja 14 K 50 v, od železniške postaje 15 K, ako je pridelovalni kraj od železnice oddaljen čez 5 km, 15 K 50 v. Vsako prekrščenje teh cen se bo kazensko zasledovalo.

Moja nevesta — njegova žena. Kino - Ideal je predvajal včeraj privrkat s popolnim uspehom izborno veseligr v 3 dejanjih »Moja nevesta — njegova žena«. Glavne vloge v ti zabavni burki so v rokah Alberta Pauliga, Hani Weissse in ljubke gdč. Kate Haach. Režijo vodi N. Nak Donucky. Druga slika tega sporeda je filmska igra: »Doživljaj von Dolov« v 3 dejanjih; Gvidon Herzfeld, Aud Nissen in Frid. Zelnik v glavnih vlogah. Friderik Zelnik v vlogi van Dola kaže visoko umetniško nadarjenost in Gvidon Herzfeld v vlogi starca, samotarca Gannudija je celo neprekosljiv. Dejanje samo je polno fantastične čarobnosti in mora napraviti na vsakogar, kdor je le malo nagnjen k sanjavnosti, naj globlji vtis. Po svoji izvanredni vsebini stoji drama visoko nad nivojem vsakdanjosti. Program spopolnjuje zelo zanimiv Sascha - Messrov teden 87 b in se predvaja le še danes 19. in jutri 20. t. m. Ideal - Kino.

Onesvestila se je danes zjutraj Pred škofijo neka mlada dekla. Ljudje so ji priskočili takoj na pomoč, jo prenesli v bližnjo vežo ter toliko časa močili, da so jo spravili k sebi.

Nov dežnik je bil odnešen v ponedeljek na Vodnikovem trgu. Dotična oseba, ki je odnesla dežnik, naj ga odda v Ciril - Metodovi ulici št. 19. 2. nadstropje, da ne bo treba ovdabe.

Spominjajte se ob godovih in rojstvenih dneh vaših potreb!

Književnost.

— »Zločinstvo i kazna«. Znameniti roman F. D. Dostojevskaja je pod zgoraj navedenim naslovom izšel v hrvatskem prevodu v založbi knjižarne Mirka Breyerja v Zagrebu. O tem slavnem delu, ki je preloženo že na vse kulturne jezike in so ga ocenjevali ter priznavali za epohalen spis že najodličnejši kritiki, pač ni treba, da bi posebe pisali. Breyerjeva izdaja je jako lična. Prvi del s portretom Dostojevskaja in kratkim uvodom o njega pisateljskem delovanju je že izšel, drugi se tiska. Popolno delo velja 6 K 60 v, vezano 8 K 60 v.

Razne stvari.

* Ruski jezik na Angleškem. Trgovska zbornica v Birminghamu je določila letnih 24.000 K za poduk ruskega jezika na ondodnem vseučilišču.

* En milijon minut. Listi javljajo, da je dne 1. julija 1916 dopoldne ob 10. uri 40 minut poteklo ravno en milijon minut, kar traja svetovna vojna.

* Magistrat mesta Črnovic v Pragi. Praški listi poročajo: Črnoviški magistrat uraduje sedaj v Pragi in sicer v prostorih, ki mu jih je dal praški magistrat na razpolago.

* Aretovan goljuj. V Budimpešti so zaprli 57letnega Izidorja Weinbergerja, ki je prodajal posestnikom modro galico. To se pravi, jemal je predjume, galice pa ni dobavljal.

* Obsojene morilke. V Berolinu sta bili obsojeni na smrt frizerka Ullmann in delavka Sonnenberg, ker sta v aprilu umorili in oropali prostitutko Franzko. Obsojenki sta napravili prošnjo za pomilosočenje, a cesar Viljem je prošnjo odklonil in bodo te dni obsojenkama odsekali glave.

* Velik požar na Poljskem. Mesto Janowpodlaski ob Bugu je pogorelo. Otroci so pri igri zanetili požar, ki je vpepelil nad 100 hiš in tržnico z 80 oddelki. Nad 400 oseb nima prebivališča. Zgoreli sta 80letna žena in majhen otrok. Škode je nad pol milijona kron.

* Norveške ribe. Angleška je za nakup norveških rib plačala nad 100 milijonov kron. Kupila jih je po izredno visokih cenah, da bi jih ne dobila Nemčija marveč Rusija. Ker pa Švedska ni dovolila prevoza rib, pristan v Arhangelsku pa je bil zamrznjen, je na tisoče ton kupljenih rib na Norveškem segnilo.

* Zanimiv dan v hrvatski zgodovini je dan 13. junija. Tega dne 1. 1579 se je začelo po nadvojvodi Karlu dozidavati mesto Karlovac. Tega dne 1. 1878. je zadobila monarhijski mandat za zasedenje Bosne in Hercegovine. Tega dne 1. 1292. se je osebno napolil v Zagreb Andrej II. Benečan, da bi pridobil Hrvate za-se.

* Ruski železniški program. Petrogradska brzjavna agencija poroča: Vlada je izdelala detajliran program za gradbo železnice na Ruskem v letih 1917. do 1922. Stroški tega programa so proračunjeni na 3 milijarde rubljev, dolžina prog, ki se bodo zgradile, znaša 31.027 verst (1 versta = 1067 m). V letih 1922 do 1927 pa se naj gradi 25 prog v skupni dolžini 10.940 verst.

* Samomor med zaslišavanjem. V Budimpešti sop rišli na sled družbi, ki je ponarejala denar. Osumljen je bil tudi neki učitelj, ki je svojo krivdo pred preiskovalnim sodnikom priznal. Tekom zaslišavanja je prosil, naj ga za trenotek puste iz dvorane. To se je zgodilo, porabil pa je obdobje ta trenotek za samomor. Skočil je skozi okno in se ubil. Imena učitelja listi ne navajajo.

* Goljuj v oficirski uniformi. V Ištu so ustavili avtomobil, v katerem so sedeli dva oficirja in dve dami. Eden oficirjev se je legitimiral kot »Henrik vitez Gorup«, drugi oficir in dami se niso mogli legitimirati. Izkazalo se je pa, da Henrik vitez Gorup ni ne Henrik, ne vitez, ne Gorup, nego že dolgo iskani dezertir in goljuj Karol Stöhr. Pri goljuju, ki je na Dunaju ukradel avtomobil, so našli obsežno korespondenco glede nakupa mila. Stöhr je s svojimi goljujimi provzročil nad 100.000 kron škode.

* Dr. Battisti. »Risveglio Austriaco« poroča, da so dr. Battistija in dr. Filzija vjeli tirolski deželni strelci pri zajurisanju hriba Corno v Vallarsl. Dr. Battisti je bil poveljnik stotnije. Dr. Filzi je nosil uniformo poročnika. Oba izdajalca sta se udala brez odpora. Dr. Battistija je kakor znano vojaška sodnija obsodila na smrt in krvnik Lang ga je obesil. Battisti ni bil le eden glavnih propagatorjev proti Avstriji, ampak tudi jako dober poznavalec krajev in ozemlja v Trentinu. »Tiroler Stimmen« poročajo, da ko so peljali Battistija v kletnega na vozu skozi ulice v Tridentu, ga je spoznalo mnogo ljudi, ki so ga ogorčeni opsovali.

* Kako ravnaše z našimi vojnimi vjetniki na Ruskem. C. kr. korespondenčni urad poroča: Naslednji izpovedbi dveh zamenjanih invalidov postavljata večkrat poudarjeno dobročutnost ruskega naroda v pravo luč: Poddesetnik Ivan Siegel, c. kr. domobranski pešpolk št. 3 (graški), ki je bil vjet 11. majnika leta 1915. pri Florodenki, je izpovedal: »Potem ko so me vjeli, so me oropali na najsirovejši način. V Astrahanu vlada legar, kateremu jih je podleglo tisoče. Zdravniki niso mogli pomagati, ni bilo zdravil in zdravniških pomočkov. Na pohodu iz Astrahana v Jarsansk bi bili morali za 9 dni dobiti po 23 kopejk. Poročnik pa nam je dal namesto 2 rubljev 7 kopejk samo 1 rubelj 11 kopejk. Na delo so nas priganjali s puškami kopiti.« Engelbert Sonnleitner, poddesetnik istega polka, vjet pri Novem Mestu 19. oktobra leta 1914., je izpovedal: »Rusi so imeli težko stališče. Da bi mogli vzdržati jarke, so nas 18 težko ranjenih kot vreče peska položili pred jarke kot živo kritje. To je trajalo tri dni in tri noči, brez zdravniške pomoči. V Kalugi so nas pozneje večkrat vodili po istih cestah, da bi ljudstvo videlo, kako slavna je ruska armada. V Kazanu smo dobili smrdljivo ribjo juho s kostmi in luskinami vred. Večina jih je obolela po njej. Meseca avgusta sem prišel kot invalid, ki ga zamenjajo. V Saratov v bolnišnico, kjer je bilo 200 bolnikov, bolnih za legarjem in drisko. Vožnja iz Moskve do Petrograda je bila dostojna; poštena ležišča.

* Ruska grozodejstva v Bukovini. Iz vojnoporočevalskega stana poročajo: Zanesljivi zaupniki pripovedujejo: Odkar so vkorakali Rusi v Bukovino, se množijo grozodejstva ruske armade na strahoviti način. Begunci pripovedujejo, da so Rusi odpeljali iz nekaterih bukovinskih krajev številne osebe radi tega, ker so te pred okupacijo pripadale Rdečemu križu in kot civilne osebe prostovoljno pomagale ranjencem. Prebivalci karpatske državne ceste pripovedujejo, da je ruska eskorta peljala tam nekaj avstro - ogrskih vjetnikov, eden je šepal, ker je bil ranjen na nogi, ker ni mogel slediti, je ruski vojak kratkomaletno potegnil revolver in ga ustrelil. V Gurahumori so kozaki rimsko - katoliškega župnika tako mučili, da je vsled bolečin zblaznel, in sicer so ga mučili, ker je prosil ruske oficirje, naj prizanesijo nedolžnim in otrokom potem, ko so vojaki mesto popolnoma oplenili. Ruski kozaški oddelki pod vodstvom oficirjev obiskujejo kraje, v katerih prebivajo Romuni, in odženejo vso živino, ako živina ne more naprej, jo na mestu ubijejo. Romunskim kmetom ne pustijo skoro ničesar. Celo v pastirske kočje gredo kozaški oddelki in odnesejo od tam ovce in sir. Nekateri romunске čete, ki so hotele obvarovati svoja živila pred rusko ropazelnostjo, so težko trpinčili. Naravnost vandalsko so ravnali z opravo po hišah in kmečkih kočah. Večkrat so pobrali živež in kočje zažgali. Zdi se, kakor da se rusko armadno vodstvo ne bojuje z vojaki, marveč z neoboroženim prebivalstvom.

* Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srednjem slučaju 4000 frankov popolnoma zastoj. — Opozorjamo na današnji zadevni oglas »Srečkovega zastopstva« v Ljubljani.

Darila.

XXVIII. zaznamek prispevkov, ki so jih do konca junija vpslali c. kr. deželno predsedništvu naslednji darovalci:

A.) V prid društva »Rdeči križ«: Upravništvo »Slovenca«, zbirka, 28 kron 82 v; knezoškofijski ordinarijat, zbirka, 2293 K 03 v; oskrbovanci cesarja Franca Jožefovega zavetišča, 12 K; c. kr. okr. glavarstvo v Kranju, glasom zaznamka, 966 K 70 v; Franc Sajovic, Medvode, veliko-nočno darilo, 50 K; N. v. pl. Gutmannstal v Boštanju, 1000 K; okrajno glavarstvo v Logatcu, XXII. zaznamek, 128 K 20 v; učiteljsko osebje c. kr. državne višje realke v Ljubljani, 68 K 42 v. Znesek 4547 K 17 v. 145. 468 K 20 v. Skupaj 150.015 kron 37 vinarjev.

B.) V korist vojnoscrbniškega zaklada: Okrajno glavarstvo v Litiji, popust plač uradnikov, 27 kron 05 v; okrajno glavarstvo v Črnomlju, popust plač uradnikov, 19 K 45 v; baronica Mires Haan v Radečah, izkupiček za razglednico, 230 K; Franc Zbašnik, župnik v p., v Hraštnah, 10 kron; župni urad v Polici, 10 kron; Josip Zidar, po mestnem magistratu, 26 K 08 v, 26 K 25 v in 26 K 82 v.; okrajno glavarstvo v Ljubljani, po-

put plač uradnikov, 35 K; okrajno glavarstvo v Kranju, popust plač uradnikov, 21 K 32 v; okrajno glavarstvo v Logatcu, popust plač uradnikov, 14 K 71 v. Znesek 447 K 43 v. Zraven znesek prejšnjih seznamov 112.416 K 15 v. Skupaj 112.863 kron 58 vinarjev.

C.) Za vdove in sirote padlih vojakov iz Kranjske: Neimenovan po ljubljanskem mestnem magistratu, 6 K 60 v. Zraven znesek prejšnjih seznamov, 2214 K 07 v. Skupaj 2220 K 67 vinarjev.

D.) V korist deželne komisije za preskrbo vračajočih se bojevnikov: Zbirka knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani, 405 K 17 v. Zraven znesek prejšnjih seznamov, 34.682 K 37 v. Skupaj 35.087 K 54 v.

E.) V korist deželne komisije za preskrbo oslepelih bojevnikov. Okrajno glavarstvo v Logatcu, darilo Posojilnice v Starem trgu, 100 K; učenci I. razreda c. kr. nemške gimnazije v Ljubljani, 60 K; občinski urad v Vrblenjah, 10 K. Znesek 170 kron. Zraven znesek prejšnjih seznamov, 10.143 K 31 v. Skupaj 10.313 kron 31 v.

F.) Doneški iz nabiralnikov: Davčni uradi: v Ljubljani, za okolično, 95 K 54 v; v Litiji, 100 K, v Trzinu, 100 K; finančna deželna blagajna v Ljubljani, 114 K; okrajno glavarstvo v Ljubljani, 63 K 33 v; davčni uradi: v Idriji, 16 K; v Novem mestu, 165 K 89 v; v Ribnici, 38 K 50 v; v Krškem, 11 K 84 v; v Kranju, 91 K 14 v; finančna deželna blagajna v Ljubljani, 106 K. Znesek 902 K 24 vin. Zraven znesek prejšnjih seznamov 16.920 K 67 v. Skupaj 17.822 kron 91 v.

G.) V korist Bolgarskega Rdečega križa: Uprava »Slovenca«, 4 K. Zraven znesek prejšnjih seznamov, 15.136 K 10 v. Skupaj 15.140 K 10 v.

H.) V korist splošnega vojnega oskrbnitva: Tedenska darila učencev po poštni hranilnici. 20.340 kron 14 v; neposredno. 12.395 K 03 vin. Skupaj 32.735 K 17 v.

Darovi za vojno skrbstvo ob godovih in rojstnih dneih, po poštni hranilnici. 4497 K 73 v; direktno 1466 K 30 v. Skupaj 5964 K 03 v.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Družbo sv. Cirila in Metoda: G. Fran Šerko v Cerknici, v počaščenje blagopokojnega Fr. Zagarja iz Markovca, 20 K. Stalni bivši trije gostje in gostilničar Pri Zlatem jelenu v Gorici (V. Lehman) nabrali 123 K. G. Josip Rant, vojna pošta 603, poslal 8 K. Iz nabiralnika g. dr. Juro Hrašovca v Celju 20 K. G. Pavel Pollak v Ljubljani po gosp. Kcelju odklonjeno najdnino za zlato uro in pas, 20 K. Skupaj 191 kron.

Za Zavod za oslepele vojake: Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Savi pri Jesenicah je poslala 25 K 72 v kot prebitek predstave, ki jo je priredil družbeni otroški vrtec na Savi dne 25. junija in dne 9. julija. Srčna hvala!

Umrlí so v Ljubljani:

Dne 15. julija: Fran Mitoraj, Roman Bloniarz in Ivan Mašin, črnovojniški pešci ter Andrej Faith, pijonir, vsi štirje v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Dne 16. julija: Ivan Linhart, železniški poduradnik v p., 73 let, Radeckega cesta 9. — Streliška ulica 15. — Josip Martinak, deželno sodni nadsvetnik v p., 80 let, Poljanska cesta 3. — Josip Gomilšek, železniški nadzornik v pokoju, 70 let, Rimska cesta 9.

Dne 17. julija: Anton Cvetko Medved, rejenc, 2 meseca, Streliška ulica 15. — Mihael Bovha, hiralec, 90 let, Radeckega cesta 9.

Dne 18. julija: Marija Varoga, užitarica, 74 let, Hauptmanca 1. — Amalija Jazbec, hči posestnice, 24 let, Radeckega cesta 9.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentín Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ne moremo polno dihati, če prsa vsled prehlajenja, bolečin ali slabosti izgube svojo prosto, lahko gibljivost. Prsa se morajo pri vsakem dihanju lahko in prosto dvigati, da se potem lahko pluća napolnijo brez napora z svežim zrakom. Ravnotako lahko pa morajo prsa pri izdihavanju upasti, da se zamore porabljen zrak ves zopet izsopsti. Če prosto vdihavanje in izdihavanje ne gre lahko, potem priporočamo za okrepitev prs masaže s Fellerjevim poživljajočim, bolečine hladečim rastlinskim esencnim fluidom z znamko Elsafluid. 12 steklenic kamorkoli franko za 6 K pošlje edino pristne le lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž 238, Hrvaško. Če dihanje ovira prepoln želodec ali toščina, naročite obenem Fellerjevo milo odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko Elsakroglice, 6 škatlic franko 4 K 40 v, ki se izborno obnesejo pri nerazpoloženem želodcu. Opozorjamo pri tem še na izborno sredstvo proti mrčesu, to je Fellerjev mrčesni prašek z znamko »Elsa« v velikih dozah. Doza stane 1 K. (se)

Ako naročite

in to nemudoma storite,

1 srečno avstrijskega rdečega križa	Mesečni obrok za vseh pet srečk oz. dobitnih listov samo 5 kron.
1 srečno ogrskega rdečega križa	
1 srečno budimpeštanskega križa	
1 dobitni list 3% o zemlji, srečk iz leta 1880	
1 dobitni list 4% o ogrsk. hla. srečk iz l. 1884	

12 Zračnih vsako leto, glavni dobitki 630.000 K.

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do 4.000 frankov popolnoma zastoj.

Pojasnila in igralni načrt pošljite brezplačno Srečkovo zastopstvo 1., Ljubljana.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kozm.
Čistilo za zobe

Seydlin

Izdelduje
O. Seydl

Stritarjeva ulica 7.

Dobiva se povsod

Kemik dr. ing. Hirsch, Olomuc. Kemično-tehnična preiskava je izpricala, da je »Seydlin« prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje.

Izberno se je obnele za vojake v vojski in spleh za vsakega kot najboljšje

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, glisti, infuenci, prsi, vratni in bolesti v hrbtu

Dr. Richter-je

Sidro-Liniment. capitel

Sidro-Pain-Expeller. compo.

Nadomestilo za Sidro-Pain-Expeller.

Steklenica kron. — 80, 1 40, 2 —

Dobiva se v lekarnah ali direktno

v Dr. Richter-je lekarni »Pri sistem levi«.

Praga, I., Elizabeta cesta 5.

Dnevno raspošiljanje.

+

Davšno uradništvo v Radovljici naznanja žalostno vest, da je dne 18. julija 1916, na Begunjski smrtno ponesečil njih predstojalk, gospod

Ivan Korbar

o. kr. finančni komisar.

Pogreb boe dne 20. julija t. l., ob 5. uri popoldne.

V RADOVLJICI, dne 19. julija 1916.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

2 čeno meblovani sobi

v sredini mesta v bližini glavne
pošte, se takoj oddaste.
Vpraša se v upravnistvu »Slov.
Naroda«.

Dve zelo lepi suhi 2 m
dolgi

podboji

iz orohovega lesa, približno
30 m² se poceni oddaste.

Vpraša se v Franciškanški
mliki št. 8.

Krasne umetniške in vojne razglednice

na drobno in debelo

M. Tičar, Ljubljana

I. specialna trgovina in založba razglednic
na Kranjskem.

625

Selenburgova ulica 1
nasproti kazine.

Sv. Petra cesta 26.

Za trgovce priznane največja in največja izbora!

Vojaške narodne pesmi

za štiri glasove. Izdajatelj 1275

Fran Marolt, učitelj, Ljubljana.

Vezano K 1-30, v platnu K 1-80.

Naroča se pri izdajatelju in v knjigarnah.

Prodajalka

vešča papirnate in galanterijske stroke
se takoj sprejme pri

Fr. Igljč, Mostni trg št. 11.

Sprejme se takoj zanesljiva

blagajničarka.

Gravér

Anton Černe

se nahaja sedaj

Ljubljana, Dvorski trg 1.

(Kastnerjeva hiša).

Zelezinato 1090

China vino

lekarnarja Piccolija v Ljubljani,
prekaša vse slične preparate, ker vsebuje vedno
naznanjeno količino Zeleza in ima nesporno
medicinično vrednost.

Steklenica stane 2-40 K.

Sprejme se

trgovski pomočnik
prodajalka

oziroma praktikant in

učenec

manufakturna trgovina 2245

Franc Grobath, Kranj.

Stubičke Toplice

zdravijo revmatis-
zem, protin, ischias,
živčne in ženske
bolezni.

biser hrvaških zdravilišč

Jermalne in barske kopeli, masaža. Najradioaktivnejši vrelci hrvaške.

Vsa oskrba od 8 kron dnevno.

Prospekte daje upraviteljstvo zdravilišča.

KOKS

1952

prvovrsten, gornježelezijskega izvora dobavlja

F. & A. UHER

Ljubljana, Šelenburgova ulica 4.

Najbolj zanimiv in najbolj slov. ilustrirani tednik so:

ki priobčujejo vsak teden **mnogo zanimivih slik z boji** in o drugih važnih aktualnih
domaćih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, **jake zanimiv, lep**
detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike
in sploh vseh strok poljudnega znanstva.

„TEDENSKE SLIKE“ so nepolitičen in nestranski ilustrirani tednik, ki je posvečen le
zabavi in pouku.

„TEDENSKE SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, briv-
nica, vsako društvo itd. Zahtevajte, „TEDENSKE SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKE SLIKE“ stanejo četrta leta K 3.— pol leta K 6.— in celo leto K 12.—

Naročniki dobe kot **napravo** velik ilustrirani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in
Aškercera ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKE SLIKE“ takoj! Novi naročniki
dobe še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKE SLIKE“ brezplačno in
poštne prosto na ogled.

Upravištvu lista „TEDENSKE SLIKE“
Ljubljana, Franciškanška ulica 10/L

Popolne
opreme

274

otročkega perla
v zalogi za vsako starost

priporoča znana

trgovina s perilom

C. J. Hamann

LJUBLJANA, Mestni trg št. 3.

Ustanovljeno 1866.

Perilo lastnega izdelka.

Velika zaloga najmodernejših slamninkov.
Klobuke cilindre
Klobuke in čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
133
Prijatelji Panama-slamniki od 9 K do 50 K.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dejniška glavnica 8.000.000 kron.

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fondii okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po **4 1/2 % čistih.** 2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Nakazila vojnim vjetnikom v vseh državah, izvršene tvojčno in najkulturneje.

Modni salon

Marija Götzl — Ljubljana, Židovska ulica št. 8

odprto skladišče nasproti št. 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih svilenih klobukov
in slamninkov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Popravila po želji.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Prižnane najnižje cene!

Prižnane najnižje cene!